

En resa "bland indiska ormar"...

Ormtjusare – en urgammal konstart som fortfarande utövas i Indien

En ormtjusare spelar på sin långa flöjt medan en fullvuxen kobra långsamt vaggas uppåt med utspärrad halssköld. I de gamla buddistiska skrifterna Jataka (mellan 400 och 200-talet) berättas att ormtjusarkonsten var ett erkänt yrke i Indien så tidigt som på tvåhundralet före Kristus. Men vad vet vi egentligen om de män som sitter bakom flöjterna? Vilka är de? Vad lever de för liv? Och hur kan det komma sig att de har ägnat sitt liv åt denna egendomliga sysselsättning?

Många indiska byar är befolkade av "orm-män" som de själva föredrar att bli kallade. De anser sig tillhöra en helt egen kast som är bestående av tolv så kallade under-kaster. Att vara "orm-man" i Indien är inte bara en konst, det är också en livsstil som kräver hård träning redan från tidig barndom. Att vara ormtjusare handlar inte bara om yrkesskicklighet utan om ett stort mått av hängivenhet och respekt för den gamla traditionen, och att föra dessa värden vidare till kommande generationer är en av ormmännens viktigaste funktioner i det indiska samhället.

De flesta historiska dokument som berör indiska ormtjusare kopplar ihop ormens beteende med musiken. "Ormflöjten" är egentligen ingen flöjt utan ett rörbladsinstrument tillverkat av en brödfrukt, två bamburör och ofta med en mässingspipa. De olika tonerna uppkommer genom att man täcker hålen i piporna med fingrarna och genom att man blåser olika hårt i instrumentet.

Något av romantiken kring flöjtspelet skingras kanske när man får veta att ormar inte har några ytteröron och troligen upplever ljud på ett helt annat sätt än ryggradsdjuren. En av de saker en ung ormtjusare måste lära sig är att det inte är själva musiken som är det viktiga; i stället är det genom kroppsrörelser som ormtjusaren skall kommunicera med ormen. En liten provokation kan ibland visa sig vara det bästa sättet att "tjusa" en orm, en kobra till exempel reser sig bara upp och spärrar ut sin halssköld när den känner sig riktigt hotad. Ofta stänker ormtjusaren därför lite kallt vatten över ormen innan han börjar spela för att få djuret på helspänn inför föreställningen. Sedan sänker han sin flöjt över kobran och blåser så att utandningsluften går rakt genom flöjtpiporna och fläktar över ormens rygg för att på så sätt få kobran att resa sig. Nu till den svåra delen för ormtjusaren...

Om ormen inte blir tillräckligt uppretad tappar den intresset och sjunker tillbaka ner i korgen. Blir den däremot för mycket provocerad kommer den att försöka fly. I en god ormtjusarföreställning försöker ormtjusaren därför undvika båda dessa ytterligheter.

I vissa delar av Indien och Pakistan avlägsnar man kobrans huggtänder – det gör man däremot inte i ormbyn Bhopura (delstaten UP). Genom ett kirurgiskt ingrepp som känts till i hundratals år kan man göra ormens bitt ofarligt för människor. Ett drygt centimeterlångt snitt görs på båda sidor om ormens huvud strax bakom huggtänderna, på så sätt hindrar man giftet från att nå de ihåliga behållarna som finns i huggtänderna med vilka reptilen sprutar gift i sitt offer.

Något annorlunda... gör en "orm-resa" i nordöstra Indien! *Unik resa till Gorumara nationalpark & Buxa tigerreservat*

Den indiska traditionen av orm-män och ormtjusare skall inte blandas ihop med "tiggare". Vid vissa turistattraktioner i Indien finns förvisso ormtjusare som visar sin konst och "brusar upp" om åskådare inte betalar en slant... Den formen av ormtjusare tar Swed-Asia Travels avstånd ifrån. Vår resa och information hänvisar vi till en djupt rotad tradition, med stor värdighet och rötter i mytologin...

DAG 01. INRIKESFLYG NEW DELHI – BAGDOGRA - GORUMARA

Du hämtas upp från eget hotell eller förutbestämd plats i New Delhi för transfer till inrikes-flygplatsen för 2,5 timmas flygresor till Bagdogra/Siliguri i delstaten Västbengalen. Från Bagdogra flygplats kör vi vidare med bil cirka 3,5 timmar till Gorumara national park.

Övernattning; Gorumara Elephant Camp

DAG 02. GORUMARA NATIONALPARK

Vi befinner oss nu i Gorumara en av Västbengalens mest intressanta naturreservat och hem för 22 olika ormarter inklusive världens farligaste orm - Kungskobra. I Gorumara lägger vi i första hand fokus på att fotografera en av de största ormarna på jorden nämligen Bergspyton. Naturreservatet är även en utmärkt plats för många andra reptiler t.ex.; *Garden Lizard*, *Keeled Grass Skink* och *Spotted Litter Skink*.

Övernattning; Gorumara Elephant Camp

DAG 03. GORUMARA NATIONALPARK

Idag fokus på Kungskobra och Bergspyton. Här finns också sju arter sköldpaddor bland annat; *Indian Peacock Soft-Shell Turtle* samt en rik variation av olika däggdjur; Enhornad noshörning, gaur och asiatisk elefant samt fler än 200 fågelarter, till exempel; *Scarlet Minivet*, *Asian Paradise Flycatcher*, *Sprangled Drongo* och *Great Hornbill*. (Inga Bengaliska tigrar finns i Gorumara).

Övernattning Gorumara Elephant Camp.

DAG 04. GORUMARA - BUXA TIGERRESERVAT

Dagens destination är Buxa Tiger Reservat. Här stannar vi i tre nätter. Från Gorumara till Buxa tar det cirka tre timmar med bil. Buxa ligger i den indiska delstaten Assam och nära gränsen till kungadömet Bhutan. Reservatet är 745 kvadratkilometer stort och det största naturreservatet i norra Bengalen med stor sammanhängande djungel.

Övernattning Buxa Tiger Reserve

DAG 05. BUXA TIGERRESERVAT

Här i Buxas djungelområden finns 76 olika ormarter. I Buxa lägger vi focus på tre av dessa; *Common Indian Cat Snake*, *Common Bronzeback Tree Snake* och *Common Wolf Snake*.

Övernattning Buxa Tiger Reserve

DAG 06. BUXA TIGER RESERVE

Regionens speciella djur är Tokay Gecko. Namnet har geckon fått på grund av det explosiva ljudet "Tokay" som hangeckon utstöter inför mötet med en hona. Geckohannen är kannibal. I National Parken finns ett stort antal olika fåglar och sällsynta fjärilar.

Här finns även den sällsynta trädleoparden, en leopard som inte liknar några andra av Indiens alla kattdjur. För övrigt finns i nationalparken både indisk leopard och bengalisk tiger.

Övernattning; Buxa Tiger Reserve

DAG 07. BUXA TIGER RESERVE - CHILAPATA WILDLIFE SANCTUARY

Efter frukost gör vi en bilresa på cirka två timmar till Chilapata Wildlife Sanctuary och checkar in på en djungelcamp. Boendet ligger isolerat och här kommer vi att uppleva en äkta djungelkänsla. Vi stannar två nätter. Nationalparken ligger mellan Jaldapara och Buxa Tiger Reserve.

Övernattning; Chilapata Jungle Camp

DAG 08. CHILAPATA WILD LIFE SANCTUARY

Förhoppningen den här dagen är att se några andra ormarter; Buff-striped Keelback och Indian Rat Snake. I reservatet finns olika däggdjur; asiatisk elefant, Gaur, Hog deer, leopard samt en stor variation av reptiler och groddjur (bland annat grodan Chilapata Pool)

Övernattning. Chilapata Jungle Camp

DAG 09. JALDAPARA WILDLIFE SANCTUARY

Tidigt på morgonen avreser vi med bil från Chilapata cirka två timmar till Jaldapara Wildlife Sanctuary. Reservatet Jaldapara består av stora grässlätter, låga berg och tät bambuskog med invånare som tiger, noshörning och elefant.

Övernattning. Jaldapara Jungle Camp

DAG 10. JALDAPARA WILDLIFE SANCTUARY

Idag spanar vi efter Cobra, Indian Rat Snake och Banded Krait.

Övernattning: Jaldapara Jungle Camp

DAG 11. JALDAPARA - BAGDOGRA - NEW DELHI

Efter en tidig frukost - bilresa cirka tre timmar från Jaldapara till Bagdogra flygplats för inrikesflyg till Delhi, därefter transport till hotell i Delhi för incheckning.

Övernattning hotell i New Delhi

DAG 12. DELHI - AVSLUT PÅ RESA... TRANSPORT TILL INTERNATIONELLA FLYGPLATSEN

Hemresa, alternativt fortsatt egen resa...

KONTAKTA SWED-ASIA TRAVELS OM DU HAR INTRESSE FÖR EN ORMRESA!

”KOBRA LEKEN”

I en grupp av mindre byar i norra Indien cirka 15 mil från New Delhi bor ett stort antal ormtjusare. Männerna fångar och tränar sina ormar och vid flera av byarnas lokala fester och högtider har kobran en framträdande roll.

För vissa av ormtjusarnas kvinnor är kobragiftet inte bara en symbol för döden utan även ett medel att skaffa njutning och drömmar att liva upp den trista vardagen med. I byn kan man uppleva hur kvinnor tar de nästan avgiftade kobror och pressar ormhuvudet mot sin arm. Ormen sätter då sina två gifttänder i armen och biter till. En liten mängd blod kommer fram och blandas med giftet, egentligen för lite för att bli dödad eller att skadas allvarligt, men tillräckligt mycket för att försätta kvinnan i en behaglig dvala.

Men den här orm-leken har sina risker... Kobragiftet kan vara för starkt om kvinnan som gjort förarbetet inte skött sig perfekt, det har därför hänt att ”ormmännens kvinnor” avlidit av giftet i sitt sökande efter njutning och lycka. Tjugo milliliter kobragift räcker för att döda flera personer eller en fullvuxen elefant.

Att spåra upp och fånga nya ormar är en mycket viktig del i ormtjusarens arbete om han skall kunna förtjäna sitt uppehälle. Innan gruppen av ”orm-män” beger sig ut på orm-jakt tillber man guden Shanker Bola men även de två helgonen Gorakh Nath och Knipha. När ormen väl är fångad tillber man Nag Dewata genom att hela familjen tillsammans äter sötsaker.

Guden Nag Dewata hyllas just för att han lever här på jorden i skepnad av en orm. Ormtjusarna tackar alltså Nag Dewata för att han har tillåtit dem att fånga en del av sig själv. ”Ett litet ormbett är ingenting för en orm-man”. Korgen med mediciner som alltid finns med på ormjakten innehåller en samling av olika örter och torkade djurdelar, pulver och fetischer, fjädrar och en levande orm. Där finns också den allra viktigaste medicinen för en ormtjusare – en Jahar Mora – en liten svart skiva ungefär så stor som en pekfingernagel.

Ormmännen framställer medicinen genom att fånga en särskild typ av en gul padda som bara finns i de indiska bergstrakterna. Paddan dödas, saltas och grävs därefter ner i jorden där den får ligga i fyra till sju dagar. När man gräver upp paddan igen har den blivit svart. Av paddan kan man skära små bitar och använda dem som ormmedicin vars verkan är att dra ut giftet ur en människokropp inom cirka tio minuter.

Få människor skulle vilja eller orka leva som indiska ormtjusare gör, men för ormtjusaren själv är hans liv fyllt med mening och värde. När han svingar upp stängen med de hängande ormkorgarna på sina axlar och beger sig mot staden vet han att detta har hans far, farfar och farfars far också upplevt. Ormtjusningen är hela hans livsvärde och hans uppgift på jorden, ett arbete som bara är förunnat ett fåtal människor på jorden.

Av 270 funna ormarter i Indien är det endast 6 arter som är både vanliga och dödliga. Av dessa är det tre arter som vi kan tänkas stöta på under vår orm-resa i Indien; Binocellate Cobra, Common Krait och Russels's Viper. Vi listar här upp några enkla kännetecken för de tre giftormarna;

Binocellate Cobra (*Naja naja*): Kobran har en tydligt markerad U-form bakom huvudet. Markeringen är som en upphöjd rand och halsregionen är utdragbar. Vid fara reser ormen sin huva för att skrämma fienden. Kobran kan bli 1,8 m lång.

Common Krait (*Bungarus caeruleus*): Den här ormen har en rad av förstorade hexagonala fjäll på ryggen vilka löper längs hela ormens längd. Den har också ett antal ihop parade vita tvärgående ränder som försvinner mot den främre delen av kroppen. Vanligtvis är den mest aktiv på natten. Färgen är oftast stålblå eller svart.

Russels's Viper (*Vipera russelli*): är en orm man inte kan misstaga sig på om den är fullvuxen. Den har en tjock kropp likt en pytonorm med mörkbruna diamantformade markeringar som löper i tre rader. Vid fara rullar den ihop sig och väser högt och länge. Huvudet är triangelformat. Den kan bli upp till 1,6 m lång. Russel's Viper är ganska vanlig i de områden vi besöker. Russel's Viper är oftast brun till färgen.

Observera att noteringarna ovan är bara en enkel vägledning. Viktigt på den här resan är att resenärerna innan avresan har egen kännedom om indiska giftormar i största allmänhet. Informationen får INTE uppfattas som ett skydd mot Indiens giftiga ormar.

Färgen på indiska ormar varierar mycket bland olika arter. Resenärer uppmanas därför vara extra försiktiga även med alla oidentifierade ormar vi eventuellt kan upptäcka under ormresan. Även om ormar inte visar sig vara giftiga kan ett ormbett orsaka svåra infektioner, till och med dödsfall.

Ungefär 50 000 människor avlider varje år i Indien på grund av ormbett enligt "American Society of Tropical Medicine and Hygiene". Det är nära hälften av alla människor i hela världen som blir ormbitna med dödlig utgång. Långa transporter till sjukhus, ålderdomlig traditionell behandling och förtroendegivande helbrägdagörare i flera utvecklingsländer som Indien är den huvudsakliga anledningen till att många människor avlider av ormbett. Helbrägdagörarna i Indien har ofta en teori att det går att suga ut giftet om en person blivit ormbiten, vilket är fel.

Några enkla metoder som kan användas för att undvika bli ormbiten i Indien

- * Alltid ha en ficklampa tänd om man promenerar på natten.
- * Alltid ha skor på fötterna med hög vrist om man vandrar på risfält eller i andra fält.
- * Alltid vara försiktig om man bryter av grenar (träd-ormar)
- * Aldrig sticka in handen i mörka hörn inomhus eller utomhus eftersom ormar trivs i mörker.

Den indiska pytonormen är en högutvecklad dödsmaskin

Foto; Kjell Borneland

INDISK PYTON

Bild ovan till höger: Mr. Masi Sadaiyan och Mr. Vadivel Gopal från Irula-stammen i Indien anses enligt herpetologen Rom Whitaker vara de skickligaste orm-jägarna i hela världen. Efter att ormarna infångats, extraheras giftet och säljs till laboratorium som sen tillverkar motgift. Därefter släpps ormarna tillbaka till friheten.

Ormens tunga är dess viktigaste kontakt med omvärlden. Den suger hela tiden i sig upplysningar om luftens kemiska sammansättning som berättar för ormen vad som finns runt omkring den.

Djurvärldens känsligaste temperaturmätare innehas av pytonormen. Den kan registrera temperaturskillnader på 0,001 grad och avslöja både riktning och avstånd till ett bytesdjur.

Pytonormens längd avslöjar dess ålder eftersom den växer hela livet. Den indiska pytonormens längd varierar mellan 3 till 5 meter.

Pytonormen kväver långsamt sitt byte innan den slukar sitt offer med huvudet först. Kvävningen kräver inte särskilt mycket kraft. När ormen lindat sig runt sitt byte följer den bytets andning och kramar lite mer för varje utandning tills bytet dör.

Stryparormens käkar är mycket flexibla; **Underkäken** sitter ihop med senor vid hakan, därför kan underkäken dras isär och munnen blir bredare än ormens kropp. Käken kan både böjas och sträckas på längden. **Höger och vänster käkben** kan röra sig åt alla håll oberoende av varandra. När ormen slukar sitt byte skjuter den växelvis fram höger och vänster underkäke, och de inåtriktade tänderna drar ner bytet i ormens svalg.

Vi svarar på dina frågor och informerar mer efter önskemål..